

การพัฒนาชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ตามแนวคอนสตรัคติวิซึม  
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

A Development of Activity Package of Visual Arts Subject  
Based on Constructivism for Primary 5 students

อรพินธร แก้วภู<sup>1</sup>

อัญชลี ทองเฒ<sup>2</sup>

**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคอนสตรัคติวิซึม 2) หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุมนานัน จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาทัศนศิลป์ ชุดกิจกรรมตามแนวคอนสตรัคติวิซึม แบบประเมินผลงานสร้างสรรค์ แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบสังเกตพฤติกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาการเรียนรู้อาศัยชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ตามแนวคอนสตรัคติวิซึม พบว่า นักเรียนมีความสามารถแบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่มีนักเรียนผ่านทั้งกิจกรรมและชิ้นงาน คือ กลุ่มที่ 4 มีจำนวนนักเรียน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 ส่วนกลุ่มที่มีนักเรียนกิจกรรมไม่ผ่านและชิ้นงานไม่ผ่านคือกลุ่มที่ 1 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78

2. ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคอนสตรัคติวิซึม มีประสิทธิภาพ 77.91/78.70 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

3. ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคอนสตรัคติวิซึมโดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17

**คำสำคัญ:**ชุดกิจกรรม , วิชาทัศนศิลป์ , คอนสตรัคติวิซึม

<sup>1</sup>นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

<sup>2</sup>ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

## Abstract

This research was an experimental research. The aims of this research were to : (1) develop the activity package of visual arts subject for primary 5 students based on constructivism , (2) determine the efficiency of the activity package of visual arts subject , (3) study the satisfaction of the students toward the activity package . The target group included 23 primary 5 students of Sumanan school selected by the purposive sampling . The research instruments were visual arts learning plans , the activity package based on constructivism , creative works assessment form , satisfaction questionnaire , behavior observations form . The statistics used were percentage , mean , and standard deviation .

The findings of this research revealed as follows :

1. The results of learning development by using the activity package were classified students to 4 groups . The group that passed both of activity and work was the fourth group which included 6 students (26.09%) and the group that fail both of activity and works was the first group included 8 students (34.78%)

2. The efficiency of the activity package based on Constructivism was 77.91/78.70 higher than the expected criterion , 75/75

3. The satisfaction of students toward the activity package was at the highest level average of 4.17

**Keywords:** Activity Package , Visual arts Subject , Constructivism

## ความสำคัญและที่มาของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 22 ว่าด้วย การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ กล่าวคือ ต้องยึดหลักนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนเพราะอาจจะสร้างปัญหาเชิงกฎหมายในการบังคับใช้และการตีความนอกจากนั้นในปรัชญาการเรียนการสอนควรหลีกเลี่ยงแนวคิดแบบที่แยกขั้วระหว่างการเรียนของนักเรียนและการสอนของครูมาตรา 22 จึงกล่าวอย่างเป็นกลางๆไว้โดย "ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด" การพัฒนาคนมีความสำคัญต่อการพัฒนาโลกและสังคม จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันการพัฒนาคนมีหลากหลายรูปแบบที่มีการปรับปรุงวิธีการพัฒนาคนให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายมากที่สุด ดังนั้นหากการพัฒนาคนที่ทำได้พัฒนาระบบความคิดและการเรียนรู้หรือการสร้างความรู้ด้วยตนเองนั้น อาจจะเริ่มต้นจากการพัฒนานักเรียนจากวิชาที่เน้นการปฏิบัติและสามารถเรียนรู้

ได้จากการปฏิบัติอย่างแท้จริงและเห็นได้ชัดมากที่สุดคือ วิชาทัศนศิลป์ วิชาทัศนศิลป์เป็นศาสตร์ที่ต้องใช้ไหวพริบ และความคิดสร้างสรรค์ และการพัฒนาความรู้ของตนเอง สร้างองค์ความรู้ของตนเองจากการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นการใช้สมองทั้งสองซีกช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีทั้งเหตุผลและการคิดที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นหากเราจะพัฒนาคนที่ทำให้ไปสู่เป้าหมาย ควรจะเห็นถึงความสำคัญของทักษะที่ต้องฝึกฝนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนได้เติบโตเป็นบุคคลที่เพียบพร้อมและมีความรู้ที่สามารถพัฒนาตนเองได้ขึ้นเรื่อยๆ

การเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซึมหรือทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงานมีผู้นำมาใช้ในประเทศไทยอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมก็คือ ชัยอนันต์ สมุทวณิช ได้นำทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมมาศึกษาวิจัยและใช้ในการเรียนการสอนโดยนำเอาโปรแกรม Microword, Robot Design และPluto มาให้นักเรียนได้รู้จักการเขียนคำสั่งและสร้างงานตามที่ตนเองต้องการซึ่งการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม การใช้สื่อเพื่อช่วยนักเรียนในการสร้างสรรค์ชิ้นงานแสดงการสร้างองค์ความรู้ที่ว่านี้ไม่จำเป็นจะต้องใช้เฉพาะแต่สื่อและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เสมอไป หากแต่เราสามารถใช้อะไรทุกอย่างที่มีอย่างเหมาะสมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์องค์ความรู้ได้

คอนสตรัคติวิซึม เป็นแนวคิดที่ว่าด้วยการสร้างความรู้ของผู้เรียนโดยผู้เรียนเองเชื่อว่าการเรียนรู้หรือการสร้างความรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยการนำประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นในสิ่งแวดล้อมหรือสารสนเทศใหม่ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมและสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง มิใช่เป็นเพียงการจดจำมาเท่านั้นแต่ละบุคคลอาจสร้างความหมายที่แตกต่างกัน เพราะมีประสบการณ์หรือความรู้ความเข้าใจเดิมที่แตกต่างกัน ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าแนวคิดคอนสตรัคติวิซึมนั้นจะสามารถช่วยในเรื่องของการพัฒนาตามความสามารถของแต่ละบุคคลตามศักยภาพและความถนัดของตนเอง เนื่องจากแต่ละคนจะมีวิธีการสร้างองค์ความรู้เป็นของตนเอง ซึ่งก็ทำให้สามารถเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างคนทน และสิ่งที่สามารถช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซึม อาจเริ่มจากการสร้างนวัตกรรมใหม่สำหรับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและให้นักเรียนได้มีองค์ความรู้เป็นของตนเอง คือ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม

แคปเพลอร์และแคปเพลอร์ (Kapfer ; &Kapfer. 1972 : 3-10) ได้ให้ความหมายของคำว่าชุดการเรียนรู้ไว้ว่าเป็นรูปแบบการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยคำแนะนำให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ส่วนเนื้อหาที่นำมาสร้างชุดการเรียนนำมาจากขอบข่ายความรู้ที่หลักสูตรกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ซึ่งต้องสื่อความหมายให้แก่ผู้เรียนอย่างชัดเจนจนผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ชุดกิจกรรมเป็นระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่ออย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจสื่ออีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาและสื่ออีกอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดการเสาะแสวงหาอันนำไปสู่ความเข้าใจอันลึกซึ้งและป้องกันการเข้าใจความหมายผิดสื่อการสอนเหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าสื่อประสมนำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (วิชัย วงษ์ใหญ่ , 2525)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงคิดสร้างชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ตามแนวคอนสตรัคติวิซซิมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาการสร้างสรรค์ความรู้และการคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะให้กับนักเรียนในการเรียนยิ่งขึ้นไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคอนสตรัคติวิซซิม
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคอนสตรัคติวิซซิม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคอนสตรัคติวิซซิม

### สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาทัศนศิลป์มีพัฒนาการเรียนรู้ ตามแนวคอนสตรัคติวิซซิม สูงขึ้นหลังใช้ชุดกิจกรรมตามเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดไว้
2. ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคอนสตรัคติวิซซิม มีประสิทธิภาพ  $E1/E2 = 75/75$  (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2520, น.135)
3. ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคอนสตรัคติวิซซิมโดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมาก

### นิยามศัพท์เฉพาะ

**พัฒนาชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์** หมายถึง สื่อการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้วิชาทัศนศิลป์สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 5 เรื่องได้แก่ (1) จังหวะสร้างสรรค์ (2) สื่อศิลป์ (3) สาดเส้นเล่นสี (4) สีเส้นและวรรณะ (5) จินตศิลป์

**แนวคอนสตรัคติวิซซิม** หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายสร้างความรู้ขึ้นด้วยตนเอง มิใช่ได้มาจากผู้สอนและในการสร้างความรู้นั้น ผู้เรียนต้องได้สิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมา เป็นสิ่งที่ต้อง

สัมผัสได้ ทำให้ผู้อื่นมองเห็นได้จะมีผลทำให้ผู้เรียนใช้ความคิด มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างจริงจัง และประจักษ์ชัดว่าตนเองมีความรู้เพียงพอแล้ว หรือยัง โดยผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยการความสะอาดและสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี ตลอดจนผู้เรียนสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสร้างสรรค์ผลงานออกมาเป็นรูปธรรม

**วิชาทัศนศิลป์** หมายถึง วิชาที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นการเรียนการสอนที่เน้นในด้านการฝึกทักษะพื้นฐานต่าง ๆ ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทักษะทางความคิดสร้างสรรค์ รวมไปถึงกระบวนการในการออกแบบผลงาน

**นักเรียน** หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสุมนานัน

#### **ขอบเขตของการวิจัย**

##### **กลุ่มเป้าหมาย**

กลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุมนานัน จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

##### **ตัวแปรต้น**

1. ชุดกิจกรรมตามแนวคอนสตรัคติวิซิม

##### **ตัวแปรตาม**

1. ผลการเรียนรู้วิชาทัศนศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์
2. พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. ความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ตามแนวคอนสตรัคติวิซิม

##### **ระยะเวลาในการวิจัย**

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

#### **เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย**

1. แผนการเรียนรู้จำนวน 5 แผน
2. ชุดกิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิซิม 5 ชุด ประกอบด้วย
  - 2.1 จังหวะสร้างสรรค์
  - 2.2 สื่อศิลป์
  - 2.3 สาดเส้นเล่นสี

2.4 สีเส้นและวรรณะ

2.5 จินตศิลป์

3. แบบประเมินผลงานสร้างสรรค์

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์

5. แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

5.1 แบบสังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล

5.2 แบบสังเกตพฤติกรรมเป็นกลุ่ม

### ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ผู้สอนจัดเตรียมชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์และแผนการสอน จำนวน 5 ชุด ชุดละ 1 ชั่วโมง 30 นาที คือ 1) จังหวะสร้างสรรค์ 2) สีศิลป์ 3) สาดเส้นเล่นสี 4) สีเส้นและวรรณะ 5) จินต-ศิลป์ และสุดท้ายการสร้างชิ้นงาน รวมทั้งหมด 9 ชั่วโมง โดยให้ทำที่ละชุดและสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในแต่ละ ชุดกิจกรรมในห้องเรียน

2. ผู้สอนได้ชี้แจงถึงวิธีการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม โดยมีผู้สอนเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำและสังเกตพฤติกรรมทุก ๆ กิจกรรม

3. ผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 23 คน ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนจริง รวมเป็นจำนวน 9 ชั่วโมง

4. แต่ละกิจกรรมผู้สอนได้ใช้ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม และรวบรวมคะแนนของแต่ละชุดกิจกรรม คะแนนพฤติกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม สำหรับการประเมินผล

5. เมื่อเรียนรู้ครบทั้งหมดแล้ว ให้นักเรียนแต่ละคนสร้างชิ้นงานของตนเอง โดยใช้ความรู้ทั้งหมดที่เรียนจากชุดกิจกรรมทั้ง 5 ชุดและประเมินผล

6. นำคะแนนที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูล สรุป และอภิปรายผล

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเบื้องต้น เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. แปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

3. ประมวลผลและอภิปรายผลโดยใช้ตารางและการพรรณนา

## ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ตามแนวคอนสตรัคติวิ  
สซึม พบว่า นักเรียนมีความสามารถแบ่งเป็น 4 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผลงานของนักเรียนกิจกรรมไม่ผ่าน / ชิ้นงานไม่ผ่าน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78

กลุ่มที่ 2 ผลงานของนักเรียนกิจกรรมไม่ผ่าน / ชิ้นงานผ่าน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09

กลุ่มที่ 3 ผลงานของนักเรียนกิจกรรมผ่าน / ชิ้นงานไม่ผ่าน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.04

กลุ่มที่ 4 ผลงานของนักเรียนกิจกรรมผ่าน / ชิ้นงานผ่าน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09

กลุ่มที่มีนักเรียนผ่านทั้งกิจกรรมและชิ้นงาน คือ กลุ่มที่ 4 มีจำนวนนักเรียน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 ส่วนกลุ่มที่มีนักเรียนกิจกรรมไม่ผ่านและชิ้นงานไม่ผ่านคือกลุ่มที่ 1 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78

2. ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนว คอนสตรัคติวิสซึม มี  
ประสิทธิภาพ 77.91/78.70 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

3. ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่  
5 ตามแนวคอนสตรัคติวิสซึมโดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 พิจารณา  
เป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.95 รองลงมา  
คือด้าน บรรยากาศ มีค่าเฉลี่ย 3.90 และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย 3.83

## อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ตามแนวคอนสตรัคติวิ  
สซึม พบว่า นักเรียนมีความสามารถแบ่งเป็น 4 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผลงานของนักเรียนกิจกรรมไม่ผ่าน / ชิ้นงานไม่ผ่าน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78

กลุ่มที่ 2 ผลงานของนักเรียนกิจกรรมไม่ผ่าน / ชิ้นงานผ่าน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09

กลุ่มที่ 3 ผลงานของนักเรียนกิจกรรมผ่าน / ชิ้นงานไม่ผ่าน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.04

กลุ่มที่ 4 ผลงานของนักเรียนกิจกรรมผ่าน / ชิ้นงานผ่าน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09

สรุปว่า กลุ่มที่มีนักเรียนผ่านทั้งกิจกรรมและชิ้นงาน คือ กลุ่มที่ 4 มีจำนวนนักเรียน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 เนื่องจากนักเรียนมีคะแนนระหว่างเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมและคะแนนชิ้นงานหลังจากเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ทั้ง 2 ส่วนและส่วนกลุ่มที่มีนักเรียนกิจกรรมไม่ผ่านและชิ้นงานไม่ผ่านคือกลุ่มที่ 1 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78 เนื่องจากนักเรียนมีคะแนนระหว่างเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมและคะแนนชิ้นงานหลังจากเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ทั้ง 2 ส่วน

จะเห็นได้ว่า ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ตามแนวคอนสตรัคติวิซซิม สอดคล้องกับ กู๊ด (Good. 1973 : 306) ได้กล่าวถึงชุดกิจกรรมว่าสอนทุกอย่างที่จัดไว้เฉพาะมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนเนื้อหาข้อมูลที่เชื่อถือได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนไว้ อย่างชัดเจนชุดกิจกรรมนี้ครูเป็นผู้จัดให้นักเรียนแต่ละคนได้ศึกษาและฝึกฝนด้วยตนเองโดยครูเป็นผู้คอยแนะนำเท่านั้นตรงกับแนวคิดของดวน (Duann. 1973 : 169) ว่า การเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นการเรียนรายบุคคล (Individualized instruction) เป็นอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้สัมผัสผลทางการเรียนตามเป้าหมายผู้เรียนจะเรียนตามอัตราความสามารถและความต้องการของตนและสอดคล้องกับแคปเพอร์และแคปเพอร์ (Kapfer ; & Kapfer. 1972 : 3-10) กิลส์ (Grlies 1975) ชุดการเรียนรู้อำนวยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จากกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ที่ครูจัดไว้ให้ เป็นการสนองความต้องการของนักเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น ฮุลเลย์ (Hulley Joan C. 1998 : Abstract, อ้างถึงใน หทัยรัตน์ อันดี 2544 : 64) และ ฌักทรี พุทธสรณ์ (2551 : 21) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมคือชุดการเรียนการสอนที่ครูสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้โดยอาศัยกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบต่างๆ มีลักษณะเป็นชุดโดยผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตัวเองมีครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำในแต่ละชุดประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้อัตนสอบที่นำหลักการทางจิตวิทยามาใช้ประกอบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนว คอนสตรัคติวิซซิม มีประสิทธิภาพ 77.91/78.70 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้  $E1/E2 = 75/75$

คะแนนชิ้นงานของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ตามแนว คอนสตรัคติวิซซิม ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 ตามที่กำหนดไว้พบว่ามีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 52.17 และนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 47.82

ลำดับที่ 5, 6, และ 20 ไม่ผ่านเกณฑ์ มีคะแนนอยู่ที่ 6 คะแนน เพราะมีคะแนนต่ำเรื่อง ความแปลกใหม่ ความโดดเด่น และการนำเสนอ

ลำดับที่ 3,4,7,12,13,21 และ 23 ไม่ผ่านเกณฑ์ มีคะแนนอยู่ที่ 7 คะแนน เพราะมี คะแนนต่ำ เรื่องความโดดเด่น และการนำเสนอ



จะเห็นได้ว่า ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม สอดคล้องกับ เพียเจต์และวิกอทสกี (Jean Piaget and Vygotsky, 2555) ที่กล่าวว่า ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่ม เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้าง มากกว่าการรับรู้ ดังนั้น เป้าหมายของการสอนทฤษฎีนี้ สนับสนุนกระบวนการสร้างองค์ความรู้ มากกว่าการรับรู้จึงสนับสนุนกระบวนการหรือกลไกการสร้างความรู้ใหม่อย่างเหมาะสมของแต่ละบุคคล ซีมัวร์ เพเพอร์ท (Seymour Papert) และ คณะวิจัยแห่ง M.I.T. กล่าวว่าทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิซึ่ม (Constructivism) มีสาระสำคัญที่ว่า ความรู้ไม่ได้มาจากการสอนของครูหรือผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่ความรู้จะเกิดขึ้นและสร้างขึ้นโดยผู้เรียนเอง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) และวิลาวรรณวิภา จักษณกุล (2549 : 155) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism theory) มีความเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดจากการผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยมีครูเป็นผู้เอื้ออำนวยความช่วยเหลือให้ผู้เรียนจะต้องใช้กระบวนการทางสติปัญญาในการปรับโครงสร้างความรู้ใหม่และความรู้เก่ากับโครงสร้างทางสติปัญญาของตน และช่วยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเองโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สังเกตได้สำรวจจนพบปัญหาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ความคิดที่ยังไม่สมบูรณ์ให้เกิดความสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจันทรจิรา รัตนไพบูลย์ (2549 : 108) ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผลการประเมินพบว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมประสิทธิภาพเท่ากับ 80/80 และพนารัตน์ ศรีปัญญากร (2553:2) ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ชุดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 81.33/86.11

3. ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มโดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 พิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.95 รองลงมาคือด้าน บรรยากาศ มีค่าเฉลี่ย 3.90 และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย 3.83

จะเห็นได้ว่า ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม สอดคล้องกับ ปราณี หีบแก้ว (2554 : บทคัดย่อ) เรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอิงประสบการณ์ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ระดับมาก ศศิธร มงคลทอง (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่องน้ำเพื่อชีวิต สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตำบลชูปศร อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก เจษฎาภรณ์สายถิ่น (2555:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมสอนความรู้ความตระหนักและทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันโรคเอดส์สำหรับ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์พบว่าเมื่อหลังเรียน สิ้นสุดนักศึกษามีความพึงพอใจใน

ระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และพงศ์ศิริ อ่อนคำ (2555 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้เรื่องภาพพิมพ์แกะไม้สีน้ำ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง ภาพพิมพ์แกะไม้สีน้ำ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

### ข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

1. นักเรียนที่ปฏิบัติงานระหว่างการใช้ชุดกิจกรรม รายวิชาทัศนศิลป์ ตามแนว คอนสตรัคติวิซึ่ม คะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ และชิ้นงานหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมมี ความขัดแย้งกันเนื่องจาก ผลจากคะแนนพฤติกรรมเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่ม และคะแนนชิ้นงาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ แบ่งเป็น 7 กลุ่มแต่ ละกลุ่มมีคะแนนด้านพฤติกรรมเป็นรายบุคคล ด้านพฤติกรรมเป็นกลุ่ม และชิ้นงาน แตกต่างกัน ดังได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 ผลการศึกษาและจะเห็นได้ว่ามีกลุ่มนักเรียนที่ผ่านทั้ง 3 ด้าน คือผ่านด้าน พฤติกรรมเป็นรายบุคคล พฤติกรรมเป็นกลุ่ม และชิ้นงาน มีจำนวนนักเรียน 3 คน ส่วนกลุ่มที่มี นักเรียน ไม่ผ่านทั้ง 3 ด้านมีจำนวน 2 คน จากจำนวน 23 คน สำหรับการสังเกตพฤติกรรมเป็น รายบุคคลและเป็นกลุ่มจะเห็นได้ว่ามีผลของคะแนน ที่แตกต่างกัน เพราะคะแนนพฤติกรรมเป็น กลุ่มมากกว่าคะแนนรายบุคคล

2. ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม สามารถสนับสนุนการ เรียนรู้ของนักเรียนในการเรียนวิชามทัศนศิลป์ เนื่องจากนักเรียนมีการปฏิบัติงานจริงทั้งรายบุคคล และเป็นกลุ่ม ซึ่งจะเห็นความสามารถและความถนัดของนักเรียนแต่ละอย่างชัดเจน โดยสังเกตได้ จากคะแนนพฤติกรรมของนักเรียนคะแนนระหว่างเรียนจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม และ คะแนนชิ้นงานหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4

3. ชุดกิจกรรมรายวิชาทัศนศิลป์ ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่ม สามารถเป็นตัวช่วยส่งเสริม พฤติกรรมการเรียนรู้ให้เร้าความสนใจนักเรียนได้มากกว่าการสอนแบบปกติ เนื่องจากนักเรียน สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจในวิธีของตนเองและตามศักยภาพของตนเอง ทำให้นักเรียนเข้าถึง บทเรียนและเข้าใจบทเรียนได้ง่ายกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ อีกทั้งช่วยส่งเสริมความคิดและ จินตนาการให้กับนักเรียนได้มากกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ เป็นแนวทางในการจัดการเรียน การสอนแบบใหม่ในรายวิชาทัศนศิลป์ได้รวมไปถึงวิชาอื่นได้เช่นกัน

### ข้อเสนอแนะ

#### ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. การเตรียมชุดกิจกรรม และอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในแต่ละชุดกิจกรรม ควรเตรียม ล่วงหน้าประมาณ 1-2 วัน ควรตรวจว่ามีปัญหาหรือไม่ ถ้ามีต้องรีบแก้ไขก่อนที่นำไปใช้

2. ผู้สร้างชุดกิจกรรมจะต้องศึกษาเรื่องโปรแกรมที่จะใช้สำหรับการสร้างและองค์ประกอบต่างๆที่เข้าร่วมไปถึงการพิมพ์รูปเล่มในแบบฉบับที่สมบูรณ์
3. การใช้ชุดกิจกรรมผู้สอนควรศึกษาในแต่ละชุดกิจกรรม ทั้งเรื่องของกิจกรรมเนื้อหาในกิจกรรม และการปฏิบัติงานให้ละเอียดและเข้าใจ เพื่อนำไปสอนได้ อย่างถูกต้องตามจุดประสงค์ของชุดกิจกรรม
4. ควรคำนึงถึงระยะเวลาในการสอนและการปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติ
5. ควรเลือกภาพประกอบที่ใช้สอนนักเรียนให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา และมีรูปภาพประกอบในการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อเพิ่มความเข้าใจของนักเรียน

#### ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบงานวิจัยกับการพัฒนาทักษะด้านศิลปะในรูปแบบอื่นๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ เช่น การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาทักษะการระบายสี การพัฒนาทักษะการวาดภาพ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาการส่งเสริมนักเรียนที่มีพรสวรรค์ในด้านศิลปะให้มีทักษะเพิ่มมากขึ้น เป็นกรณีศึกษา

#### บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กรมวิชาการ. (2535). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา.
- ครูบ้านนอกดอทคอม. *ทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึซึม*. เข้าถึงได้เมื่อ 30 ตุลาคม 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.kroobannok.com/1549>
- จันทร์จิรา รัตนไพบูลย์. (2549). “การพัฒนาชุดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4”.ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ชรินรัตน์ จิตตสุโก และคณะ. (2553). “การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง หน่วยสิ่งมีชีวิตและชีวิตพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1”. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี.

- จิตราภรณ์ พันธุ์ศรี และคณะ. (2549). “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1”. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นลินี อินดีคา. (2551). “ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง สารรอบตัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1”. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- พนารัตน์ ศรีปัญญากร. (2553). “การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพชรรัตดา เทพพิทักษ์. (2545). “การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่องเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการคิดทำโครงการวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3”. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2547). การสร้างและวิเคราะห์คุณภาพชุดการสอน. (เอกสารประกอบการสอน). อุตรดิตถ์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ละมัย แก้วสวรรค์ และคณะ. (2556). “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณภัทร พุทธสรณ์. (2551). “การศึกษาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ที่ได้รับการจัด การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการรู้ต้นวิทยาศาสตร์”. ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

#### ภาษาต่างประเทศ

- Woods, Joan Marie. (1997). “Cooperative Learning in Mathematical Writing : Problem-solving, Self-perceptions and Attitudes of Fifth-Grade Female, Minority Students (Girls), ” *Dissertation Abstracts International*. 58 (9) : 336-A.
- Galbel ,D.L. and P.A. Rabba. *The Effect of Early Teaching and Training*
- Good, C. V. 1973. *Dictionary of Education*. New York . McGraw – Hill Book Company.73

- Heathers, Glen. (1964, April) . *A Working Definition of individualized Journal for the Educational Leadership*. 8(5): 342 – 344.
- Houston, Robert W.; & et al. 1972. *Developing Instruction Modules; A Modulate System for Writing Modules*. Texas: University of Houston.
- Wilson , GamesW. (1971). *Evaluation of Learning in Secondary School Mathematic , in Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. Edited by Benjamin S. Bloom, U.S.A.: Mcgraw – Hill.
- Lane, M. Lynne. (2004). “*The Effects Staff Development on Student Achievement,*” *Dissertation Abstract International*. 64(7) : 2451–A ; January.